אישים באגרות הראי"ה

ר' חיים אליעזר פלונסקי, משגיח המעשרות בפתח תקווה

משגיח על המעשרות בפתח תקווה · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים על ר׳ חיים אליעזר פלונסקי לא מצאנו במקורות שבדקנו. מן האגרת עולה שהיה המשגיח על הפרשת המעשרות בפתח תקווה.

הרב קוק על ר׳ חיים אליעזר פלונסקי

בשבט תרע״ד (1914) כתב לו הרב קוק את התנאים להכשר לנכרים שקונים תפוזים מיהודים: תעודה מבית הדין בירושלים, עישור כל היבול ולא רק חלקו, חותם בטוח בכל תיבה כדי שלא יפתחו אותה בדרך, וההכשר יינתן רק בתוך הכלי החתום (כרך ב׳, אגרת תרנח).

האגרות

כרך ב׳, אגרת תרנח: בט״ו בשבט תרע״ד, מיפו: תנאים להכשר על תפוזים שנמכרים לנכרים.

״להמשגיח על המעשרות בפ״ת ה״ר חיים אליעזר פלונסקי״

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר ר׳ חיים אליעזר פלונסקי, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תרנח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ו שבט תרע"ד - יפו **נמען:** ר' חיים אליעזר פלונסקי, משגיח המעשרות בפתח תקווה

תנאים להכשר לנכרים שקונים תפוזים מיהודים: תעודה מבית הדין בירושלים; עישור כל היבול ולא רק חלקו; חותם בטוח בכל תיבה, כך שלא יפתחו בדרך; וההכשר יינתן רק בתוך הכלי החתום.

עיקרי הדברים

- תנאי הכשר לתפוזים.
- עישור כל היבול.
- חתימת התיבות.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1] עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ט"ו שבט תרע"ד[4]

להמשגיח על המעשרות בפ"ת[5] ה"ר[6] חיים אליעזר פלונסקי נ"י[7], שלו'[8],

אודיע בזה לכבודו, שהוסכם אצלנו, שאם יבקשו הנכרים, הקונים אורנג'ים של ישראל, [תפוזים; ראו (כרך ב', אגרת תרלא)] הכשר מכ', מוכרחים הם למלאות אלה הפרטים:

א) להביא תעודה מבד"צ[9] שבירושת"ו[10], שהם ממלאים את האזהרות הנוגעות לשמירת הכשרות שמה.

ב) שיתנו לעשר את כל היבול שבידם מישראל, ובשו"א[11] לא יתן להם הכשר, אם יעשרו רק חלק מהאורנג'ים וישאירו עמם טבלים, אפילו כשלא יבקשו הכשר כ"א[12] על אותו המקצת.

ג) שיהיה מונח חותם בטוח בכל תיבה באופן שלא יהיה שום ספק, שלא נפתחו התיבות בדרך, כמנהגם לעשות כן בלוד. - ובאופנים אחרים לא יתן להם הכשר, וההכשר לא יתן בידם, כ"א בתוך הכלי החתום דוקא.

והנני דו"ש[13] ומחזק ידיו לעבודת הקודש בעה"י[14],

הק' אברהם יצחק ה"ק

בירורי הפרטים ימסור לו ידידנו הר"ב[15] ידלר [הרב בן ציון ידלר, המגיד הירושלמי] נ"י. הנ"ל[16]

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרע"ד - השנה תרע"ד (1913/1914)
5. בפ"ת - בפתח תקוה
6. ה"ר - הרב רבי
7. נ"י - נרו יאיר
8. שלו' - שלום

9. מבד"צ – מבית דין צדק
10. שבירושת"ו – שבירושלים תבנה ותכונן
11. ובשו"א – ובשום אופן
12. כ"א – כי אם
13. דו"ש – דורש שלום
14. בעה"י – בעזרת השם יתברך
15. הר"ב – הרב רבי שם שמתחיל באות ב (כגון בנימין / ברוך / בצלאל) – הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
16. הנ"ל – הנזכר לעיל